

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА В РАМКАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІВ

Шкуренко Г.Г.,

*здобувач вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)»,
Миколаївського національного аграрного університету,
м. Миколаїв, Україна*

Кожна особа має рівні права на освіту. Нажаль, в наші дні є чимало дітей особливими освітніми потребами, дітей з інвалідністю, дітей-сиріт тощо, які мають свої індивідуальні відмінності. Тому, одним з головних завдань у розвитку сучасної освіти є саме забезпечення цих прав на освіту для всіх здобувачів освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами, осіб з інвалідністю, осіб з інших соціально вразливих груп.

Педагогічним працівникам, які задіяні в навчанні учнів з обмеженими можливостями, необхідно лояльніше ставитись до багатоманітності учнів, цінувати та враховувати відмінності кожного учня, виявляти та усувати упереджене ставлення. І все це для того, щоб усі без винятку мали змогу розвиватись як особистість, не відчуваючи будь-якої дискримінації.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентності, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору [1].

Інклюзивне навчання - система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзивне освітнє середовище - сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей [1].

Інклюзивна освіта - складна інноваційна діяльність для сучасних працівників освітніх закладів, успіх якої багато в чому залежить від кадрового ресурсу і від професійної готовності працівників, які працюють педагогами, їх прагнення до досягнення нових цілей і завдань освіти.

Для втілення нових підходів в системі освіти важлива професійна компетентність педагогічних працівників освітньої організації в області інклюзії, а також їх психологічна готовність до роботи з учнями з обмеженими можливостями.

Підвищуючи свою професійну кваліфікацію, треба удосконалювати навички використання відповідних форм і методів навчально-виховної роботи, психолого-педагогічного супроводу, співпраці з батьками або особами, які їх замінюють. Організуючи інклюзивне навчання, необхідно забезпечити надання дитині з особливими освітніми потребами психолого-педагогічної корекційної допомоги, яка

проводиться в окремому приміщенні, де можуть бути створені навчальна, ігрова, сенсорна зони, зона релаксації.

Виходячи з того, інклюзивна освіта поки що має малий досвід в практиці освітніх організацій, але вона закріплена в Законі України "Про освіту". На даний час ще не такий високий рівень розвитку професійної компетентності в області інклюзії, тому одним з ефективних засобів реалізації різновидів додаткової професійної освіти в області інклюзивної освіти є модульний підхід в навчанні та процес підвищення кваліфікації [2]. Процес здобуття освіти у класах з інклюзивним навчанням здійснюється за типовими навчальними планами, програмами, підручниками та посібниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України для загальноосвітніх навчальних закладів, у тому числі за спеціальними підручниками.

Успішність навчання дитини з особливими освітніми потребами полягає в індивідуалізації навчально-виховного процесу, що виражається у плануванні індивідуальної програми розвитку.

Інклюзивна освітня програма визначає цільові установчі шляхи, методи і засоби формування професійної готовності педагогів і націлена на становлення педагога інклюзивної освіти, внесення конструктивних змін в його професійну діяльність і забезпечення соціалізації учнів з обмеженими можливостями.

Впроваджувати інклюзію непросто в будь-якому середовищі, зокрема в школі. Адже вона об'єднує велику кількість людей з різними умовами життя й виховання, досвідом та здібностями, які приходять сюди з однією метою - отримувати освіту. Тому втілення інклюзії в реальність потребує продуманого підходу й високого рівня творчості [3].

Тож, слід особливо підкреслити те, що відсутність підготовлених кадрів для масового впровадження ідеї інклюзивного навчання, може призвести не до рівності прав, а до втрати учнями можливості отримати адекватну освіту. Враховуючи вищевикладене, потрібно робити важливі кроки у реалізацію нових підходів в освіті, яка має стати вивченням готовності педагогів загальноосвітніх закладів до впровадження інклюзивної освіти.

Список використаних джерел:

1. Закон України "Про освіту" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380).

2. Возгова З. В. Інноваційний потенціал проблеми розвитку системи безперервного підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників / З. В. Возгова // Фундаментальні дослідження. - 2012. - № 9-4. - С. 847-853.

3. Паливода А. В. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практичний посібник / Інклюзивна освіта. Посібник для батьків: посібник / Укладачем матеріалу є неурядова організація «Проживання в громаді» (м. Манітоба, Канада). – К. ., 2012. – 120 с.

*Науковий керівник – асистент Улітіна К.А.
Миколаївський національний аграрний університет*